

Ефективність управління персоналом на підприємстві

JEL Classification: J28

УДК 331.465

АНАЛІЗ ТРАВМАТИЗМУ НА ПІДПРИЄМСТВАХ У РОЗРІЗІ НЕЩАСНИХ ВИПАДКІВ, ШЛЯХИ ЙОГО ПОДОЛАННЯ

Данилевич Н. С.
Недзельська А. А.

Анотація. Здійснено аналіз стану охорони праці в розрізі кількості нещасних випадків на виробництві за причинами. На основі соціологічного опитування та статистичних даних досліджено, що основною загрозою для здоров'я та життя працівників є організаційні недоліки системи охорони праці. Запропоновано ряд заходів для покращення стану охорони праці на виробництві, а саме: запровадити інноваційну модель стимулювання охорони праці, що містить ряд стимулів, здатних позитивно впливати на поліпшення виробничого середовища.

Ключові слова: охорона праці, виробничий травматизм, умови праці, людський фактор.

АНАЛИЗ ТРАВМАТИЗМА НА ПРЕДПРИЯТИИ В РАЗРЕЗЕ НЕСЧАСТНЫХ СЛУЧАЕВ, ПУТИ ЕГО ПРЕОДОЛЕНИЯ

Данилевич Н. С.
Недзельская А. А.

Аннотация. Осуществлен анализ состояния охраны труда в разрезе количества несчастных случаев на производстве по причинам. На основе социологического опроса и статистических данных доказано, что основной угрозой для здоровья и жизни работников являются организационные недостатки системы охраны труда. Предложен ряд мер для улучшения состояния охраны труда на производстве, а именно: ввести инновационную модель стимулирования охраны труда, которая содержит ряд экономических стимулов, способных положительно влиять на улучшение производственной среды.

Ключевые слова: охрана труда, производственный травматизм, условия труда, человеческий фактор.

THE ANALYSIS OF OCCUPATIONAL TRAUMATISM IN ENTERPRISES WITH REGARD TO ACCIDENTS, THE WAYS TO LOWER IT

**N. Danylevych
A. Nedzelska**

Abstract. *An analysis of labor protection with regard to the rate of accidents in terms of the factors causing them is carried out. On the basis of a sociological survey and statistical analysis, it is proven that the biggest life and health hazards for employees are managerial deficiencies of the labor protection system. There suggested a number of measures to improve the labor protection, namely, the introduction of an innovative model to stimulate labor protection, which includes a set of economic incentives providing for the improvement of working conditions.*

Keywords: *labor protection, occupational traumatism, working conditions, human factor.*

Постановка проблеми. Система безпеки та охорони праці є важливою складовою у будь-якій економічній та соціальній діяльності, оскільки, вона стосується безпеки кожного працівника, його здоров'я та життя. Всім працівникам повинно бути гарантовано безпечні умови праці на кожному підприємстві без винятку, якою би форми власності вони не були. Але в Україні, на жаль, спостерігається критична ситуація у сфері безпеки праці, яка проявляється високим рівнем виробничого травматизму та професійної захворюваності, незадовільними умовами праці та санітарним станом підприємств, внаслідок чого держава втрачає кваліфікованих працівників, а натомість отримує тисячі осіб, які потребують повноцінного соціального забезпечення.

Система охорони праці безпосередньо впливає на економічні результати діяльності підприємств. При збільшенні задоволеності працівником рівнем безпеки та умов праці на своєму робочому місці зростає його продуктивність, і, як наслідок, це призводить до збільшення прибутків підприємства. Слід додати, що при поліпшенні й оптимізації системи охорони праці зменшується потреба у різноманітних витратах, які пов'язані з оплатою компенсацій за важкі та шкідливі умови праці, лікарняних та інших витрат.

В Україні функціонують ряд підприємств, які не дотримуються норм у сфері охорони праці, і велика кількість працівників, які стають заручниками шкідливих і небезпечних умов праці. Зневажливе ставлення, ігнорування роботодавцем потреб працівників у безпечних умовах завдають непоправної шкоди здоров'ю, негативно впливають на кінцевий результат праці.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Теоретико-методологічні та прикладні аспекти стану охорони праці висвітлені в наукових працях відомих учених різних напрямків. Вагомий внесок у вирішення цієї проблеми зробили: Я. І. Бедрій, Є. О. Геврик, Г. Г. Гогіташвілі, В. С. Джигирей, В. Ц. Жидецький, Н. І. Єсінова, Л. П. Керб, Г. В. Лесенко, В. Г. Макушин та ін. Проте, незважаючи на значні наукові праці у цій сфері, стан її не покращується, і причини виробничого травматизму достатньо глибоко не аналізуються і не беруться до уваги з боку роботодавців.

Мета цього дослідження – проаналізувати сучасний стан охорони праці на українських підприємствах у розрізі нещасних випадків, а також дослідити основні причини незадовільного стану охорони праці, запропонувати ряд заходів для його покращення.

Виклад основного матеріалу дослідження. Сучасний стан безпеки та охорони праці в Україні слід оцінити як незадовільний та критичний. Підтвердженням цього є ряд показників, одним із найбільш інформативних є високий рівень виробничого травматизму. Внаслідок економічної та демографічної кризи в Україні, подій на сході України склалася надзвичайна ситуація з безпекою праці на більшості підприємств, особливо середнього та малого бізнесу. Згідно з даними Державного санітарно-епідеміологічного нагляду за 2016 рік більше 70 % підприємств України не відповідають нормам і вимогам системи охорони праці, а саме: відсутні санітарно-побутові приміщення, недостатнє освітлення, функціонування системи опалення та вентиляції не відповідає вимогам мікроклімату на робочих місцях [1].

Слід зазначити, що протягом минулих майже двох десятиліть значна кількість підприємств здійснюють свою діяльність із використанням застарілої матеріально-технічної бази. Недостатнє фінансування не дозволяє вжити заходів щодо створення безпечних умов праці. У промисловості, сільському господарстві, будівництві, на транспорті зросла кількість робочих місць, що не відповідають санітарно-гігієнічним нормам і правилам. У середньому 20–25 % працюючих постійно знаходяться під впливом шкідливих умов праці [2, с. 92].

Покращення рівня охорони та безпеки праці на підприємстві виступає як один із резервів підвищення ефективності виробництва. Доведено, що зростання продуктивності праці напряму залежить від умов і безпе-

ки праці. Тому, окрім гуманістичного спрямування, боротьба з травматизмом і незадовільними умовами праці, має ще й економічний аспект [3, с. 39].

Згідно з даними спеціалізованого журналу «Служба з охорони праці» соціально-культурна сфера та торгівля займають «провідне» місце за кількістю зареєстрованих нещасних випадків – 951, друге місце посіла вугільна галузь – 780 і 537 нещасних випадків зареєстровано в агропромисловій галузі. Звичайно, порівняно з 2016 роком рівень травматизму зменшився, але все одно ці сфери залишаються найбільш небезпечними для здоров'я та життя працівників [4].

Якщо говорити про сфери, у яких порівняно з 2016 роком зросла кількість нещасних випадків, то сюди потрібно віднести галузь будівництва, де травмувалось у 2017 році на 40 осіб більше порівняно з минулим роком. Також зросла кількість травмованих у транспортній галузі на 29 осіб. Окрім цього, збільшення відбувалося і в деревообробній промисловості, де травмувалося на 26 осіб більше порівняно з 2016 роком.

Що стосується кількості нещасних випадків зі смертельними наслідками, то цей показник, як бачимо з рис. 1, є найбільшим у агропромисловому комплексі. У 2017 році у цій галузі загинуло 75 осіб. Найменшу кількість нещасних випадків зі смертельним наслідком зареєстровано в текстильній і легкій промисловості, сфері газопостачання й нафтогазовидобування, а також у сфері пошти та зв'язку [4].

Однак, незважаючи на загальне зменшення кількості нещасних випадків на підприємствах, Україна все ще значно випереджає розвинені країни за кількістю травмованих працівників.

Порівнянні з країнами Європейського Союзу фактичний рівень виробничого травматизму й умови праці в Україні залишаються значно гіршими (рис. 2) [5].

На сьогодні Державна служба України з питань праці та Фонд соціального страхування надають інформацію про стан безпеки праці та рівень травматизму, яка не відповідає його фактичному стану. Вже протягом останніх десяти років склалася небезпечна тенденція в державі із станом виробничого травматизму, коли більшість нещасних випадків, які сталися на підприємствах, приховуються від обліку та розслідування (більш ніж 70 %), що призводить до порушення законних прав та інтересів потерпілих і не сприяє підвищенню рівня безпеки та посиленню профілактики виробничого травматизму [5]. У виникненні такої ситуації винними є як підприємці та працівники, так і органи влади. Підприємці приховують інформацію про реальний стан травматизму на виробництві, аби уникнути відповідальності, тривалої паперової тяганини або не бажають втрачати рейтинги свого підприємства. Працівники-постраждалі найчастіше просто займають нейтральну позицію, оскільки бояться втратити роботу, і погоджуються з махінаціями підприємця. Органи влади, своєю чергою, не здійснюють ефективної політики щодо перевірок підприємств, не впроваджують систему стягнень у разі виявлення приховування правдивої інформації, а також не здійснюють повною мірою боротьбу з корупцією.

Згідно з соціологічним опитуванням з охорони праці, яке проводиться з 23.04.2017 року і донині на офіційному сайті Державної служби України з питань праці, виявилось, що з 280 працівників, які пройшли опитування, 30 % часто стикалися з приховуванням виробничого травматизму, 35 % опитаних інколи стикалися з такою ситуацією і 35 % відповіли, що всі випадки виробничого травматизму розслідувалися відповідно до законодавства. Тобто лише 35 % зі 100 % опитаних працюють на підприємстві, де не приховуються випадки травматизму (рис. 3) [6].

Отже, зменшення кількості нещасних випадків на виробництві у нашій країні відбувається не завдяки виваженій державній політиці, наполегливій профілактичній роботі щодо попередження виробничих ризиків, а завдяки одній з головних причин – масовому приховуванню нещасних випадків і переведення їх у розряд таких, що не пов'язуються з виробництвом.

Якщо розглядати виробничий травматизм за причинами, то найбільша частина припадає на організаційні недоліки. Вагомими є причини, що повністю залежать від рівня організації праці на виробництві. До них можна віднести: відсутність або незадовільне проведення медичного обстеження, порушення технологічного процесу та регламенту, правил експлуатації обладнання, незадовільний стан проходів, незадовільний стан транспортних засобів, території, проїздів, порушення правил безпеки руху, виробничої дисципліни, правил і норм охорони праці тощо.

Згідно зі статистичними даними з організаційних причин було понад 65 % нещасних випадків і аварій на виробництві, 22 % – з технічних, 13 % – з психофізіологічних. Ці дані підтверджуються результатами соціологічного опитування (рис. 4) [6].

Звертаємо увагу на те, що однією із важливих проблем, яка потребує вирішення, є формальне виконання посадовими особами та працівниками своїх обов'язків у частині вимог з дотримання правил безпеки й охорони праці. Внаслідок цього трапилось понад 50 % випадків травмування.

Як видно з рис. 5, найбільший відсоток виробничого травматизму припадає на дорожньо-транспортні пригоди та наїзди транспортного засобу [4].

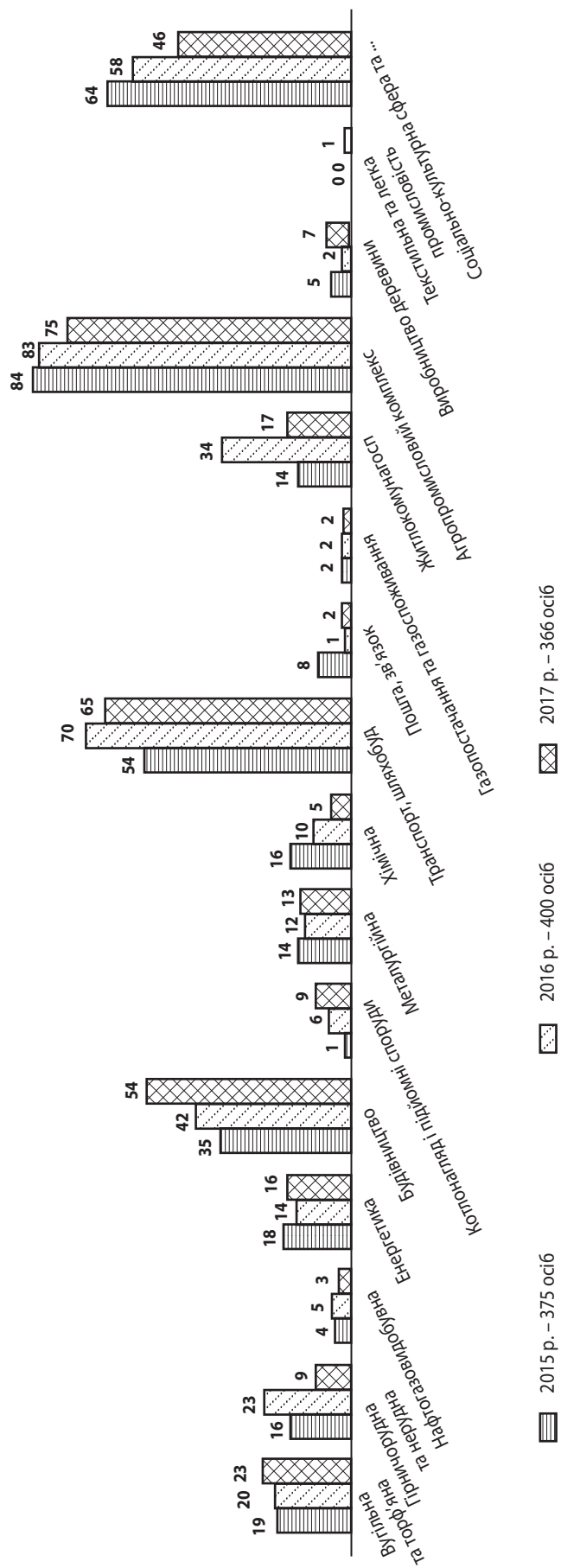

Рис. 1. Стан виробничого травматизму зі смертельними наслідками за галузями наглядом у 2015–2017 рр.

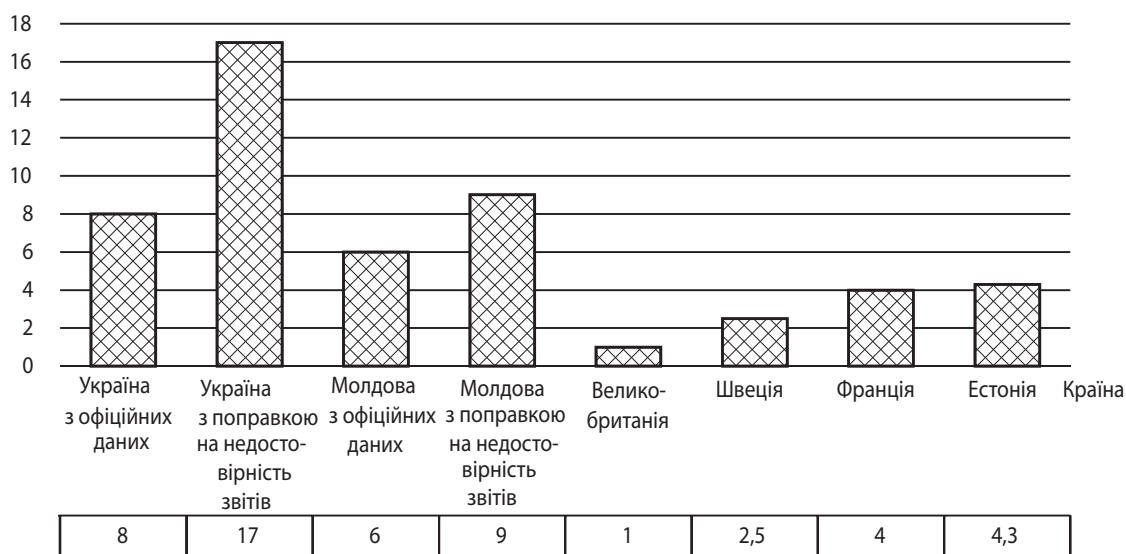

Рис. 2. Рівень смертності на виробництві: кількість травмованих зі смертельними наслідком на 10 тис. працюючих за 2016 р.

Рис. 3. Результати соціологічного опитування: «Чи стикалися Ви з приховуванням виробничого травматизму?»

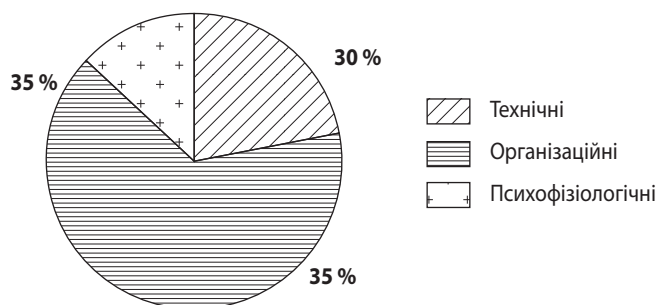

Рис. 4. Аналіз виробничого травматизму за причинами

Причиною такого травмування є недотримання правил дорожнього руху його учасниками, а саме:

- перевищення швидкості;
- несвоєчасне проходження медкомісії водіїв;
- несвоєчасне проведення інструктажів із техніки безпеки;
- експлуатація автотранспортних засобів, які не відповідають технічним нормам;
- проїзд і перехід на червоне світло світлофора;
- водіння автомобілем у стані алкогольного або наркотичного сп'яніння;
- недотримання техніки безпеки водіями під час керування автомобілем (не пристебнутий ремень, паління, розмови по телефону, відволікання на зовнішні фактори тощо).

Щоб уникнути такого величезного рівня травматизму при ДТП, потрібно проводити детальний інструктаж працівників із техніки безпеки, перевіряти необхідні навички водіння автомобілем, щоденно перевіряти

працівників на алкогольне сп'яніння, перевіряти на належний стан транспортні засоби і, звичайно, проходити планову медичну комісію.

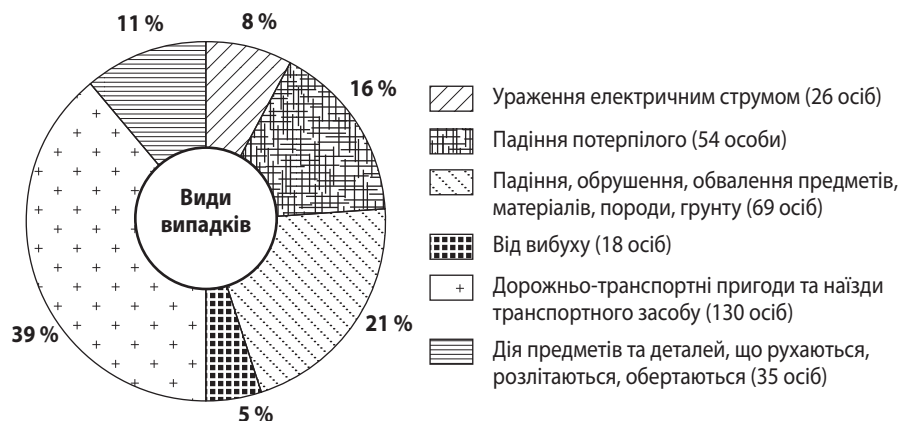

Рис. 5. Аналіз виробничого травматизму за видами подій

Згідно зі звітом Державної служби України з питань праці за 2017 рік було перевірено 21585 суб'єктів господарювання та 43999 виробничих об'єктів. В результаті цієї перевірки призупинено 2919 виробництв і робіт. Під час перевірок було виявлено 338553 порушення законодавства з охорони праці. Усунено 281277 (83 %) порушень, а також 17229 посадових осіб притягнуто до адміністративної відповідальності. Загальна сума штрафів, накладених на працівників за порушення вимог законодавства, становить 5827 тис. грн [4].

Замість того, аби витратити мільйони гривень на усунення наслідків виробничого травматизму та на хабарі іспектору з перевірки, підприємці могли б завдяки комплексу заходів із поліпшення умов праці забезпечити зростання продуктивності праці на 15–20 %. Досконала організація робочого місця дає можливість підвищити продуктивність праці на 21 %. Поліпшення умов і реалізація заходів щодо забезпечення безпеки праці сприяють скороченню плинності кадрів на 20 % [7, с. 186].

Отже, проблеми травматизму та професійної захворюваності вказують на системні порушення підприємств із організації охорони та гігієни праці. Власники підприємств не завжди сумлінно розробляють заходи щодо забезпечення нормальних умов праці і попередження професійних захворювань. Тому робочі стають заручниками становища та змушені виконувати свої обов'язки, перебуваючи в незадовільному виробничому середовищі.

Звичайно, не тільки підприємці винні у високому рівні травматизму у країні, а й вищі державні органи, яких можна звинуватити у бездієвості щодо вдосконалення заходів для подолання проблем у сфері охорони праці та в недостатньо ретельному контролі підприємств.

На нашу думку, основними факторами, які негативно впливають на стан безпеки та охорони праці, є:

- загальне нестабільне політичне, економічне та соціальне становище у країні;
- неефективна та непослідовна державна політика у сфері охорони праці;
- недотримання своїх обов'язків у сфері охорони праці (як Урядом, органами місцевих адміністрацій так і роботодавцями);
- подання підприємцями неправдивих даних органам із перевірки (приховування нещасних випадків);
- високий рівень корумпованості перевіряючих органів;
- нехтування працівниками правилами безпеки при виконанні небезпечних робіт і невикористання засобів індивідуального захисту;
- застаріле матеріально-технічне оснащення підприємств;
- відсутність економічних методів і важелів для стимулювання роботодавців щодо попередження настання нещасних випадків на виробництві;
- недостатнє фінансування профілактичних заходів і навчання з безпеки та охорони праці з боку Державного та місцевого бюджету, Фонду соціального страхування та роботодавців.

До вищезазначеного можна додати, що однією з причин збільшення кількості травмованих і померлих став мораторій на перевірки умов праці. Не випадково 15 лютого 2018 року Кабінет Міністрів України зареєстрував у Верховній Раді законопроект № 8045 про зміни до законів щодо контролю за станом безпечних умов праці. У законопроект входить скасування мораторію на перевірки підприємств у контексті дотримання трудового законодавства, охорони і гігієни праці та гірничого нагляду. Перевірки будуть здійснені з метою дотримання підприємцем усіх вимог щодо створення належних умов праці своїм працівникам [8].

Кабінет Міністрів України має на меті запровадити деякі заходи щодо порядку проведення перевірок підприємств на стан умов і безпеки праці. Перш за все, буде визначено частоту та предмет перевірок. Крім цього, Уряд пропонує розробку так званих чек-листів, у яких будуть вказані всі вимоги з охорони праці, які висуваються для кожного конкретного виду бізнесу. Тобто це документ, у якому будуть наведені всі норми щодо стану охорони праці саме в конкретній діяльності, в якій функціонує підприємство. Це значно спрощує процедуру вивчення та дотримання підприємцем усіх потрібних аспектів з охорони праці, оскільки тепер йому не треба звертатися до величезної кількості законодавчих актів. Підприємець буде мати чітко сформульовані вимоги, які стосуються конкретно його виду бізнесу. До того ж роботодавець і представники трудового колективу зможуть самостійно контролювати додержання всіх норм, а також це допоможе запобігти підвищенню повноважень із боку перевіряючих органів [8].

Нормативні акти України про охорону праці необхідно привести відповідно до сучасних вимог і законодавства Європейського Союзу. Варто додати, що необхідні: правила, стандарти, норми, положення, інструкція із охорони праці дозволять гармонізувати Трудове Законодавство України. А це наблизить наших виробників до сучасних норм організації праці.

Вважаємо, що варто перейняти досвід країн Європейського Союзу і запровадити з Європейським фондом з поліпшення умов життя і праці інноваційну модель стимулювання охорони праці, що містить ряд стимулів, які зможуть у майбутньому позитивно впливати на поліпшення стану виробничого середовища. Ця модель акцентує увагу як на існуючих, так і на ідентифікації майбутніх ризиків, а також на визначенні шляхів зниження їх впливу. Базовими складовими цієї моделі є:

- активізація впровадження стандартів OHSAS 18001:2007 («Система управління гігієною та охороною праці») для всіх підприємств, при цьому стимулюючи підприємця тим, що при впровадженні цього стандарту відсоток виплат до Фонду соціального страхування буде зменшено. Дотримання стандарту буде визначатись за допомогою зовнішнього та внутрішнього аудиту;
- надання можливості підприємствам отримувати бонуси за реалізацію заходів щодо покращення виробничого середовища;
- мотиваційний бонус від Державної служби України з праці для працівників за надання правдивої інформації про стан охорони праці на підприємстві;
- надання дієвості чинним нормативно-правовим актам з питань охорони праці;
- видача спеціальних ярликів (за типом знаків якості продукції) для підприємств, на яких досягнуто необхідного рівня умов праці, що допоможе у створенні надійного іміджу компанії на ринку [9].

У країнах Європейського Союзу діє національне та міжнародне законодавство, яке дозволяє скоротити професійні ризики. Однак варто зауважити, що ефективність залежить від країни, сектора економіки, підприємства, категорії працівників тощо. [10, с. 27].

Ефективними заходами забезпечення охорони праці є податкові пільги на засоби, спрямовані на покращення умов праці, та дуже високі штрафи для власників підприємств, які не забезпечують гідні умови праці.

Також, на нашу думку, важливим заходом є створення та розповсюдження соціальної реклами, яка підкреслювала б для найманих працівників не йти на компроміси та змови з роботодавцем про приховування виробничого травматизму.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Таким чином, в результаті проведеного дослідження авторами було розглянуто та проаналізовано стан безпеки й охорони праці в розрізі кількості нещасних випадків на виробництві за причинами. Наголошено на необхідності формувати систему безпеки працівників як фактор підвищення ефективності функціонування підприємства. Також зазначено, що цим питанням потрібно приділяти належну увагу, бо життя і здоров'я людини є найважливішою її цінністю. Необхідно запровадити систему заходів, які були б запорукою та підґрунтям зведення виробничого травматизму до нуля. Стратегія, що дозволить досягти успіху в цьому напрямі, повинна передбачати створення та реалізацію системи управління безпекою праці. Ставлення роботодавців і працівників до питань безпеки праці має змінюватись на свідоме. Мотив безпеки праці можна підсилити соціальною та економічно складовою, як приклад перейняти досвід країн Європейського Союзу. Перспективою подальших досліджень у цьому напрямі може бути розроблення організаційних заходів щодо забезпечення належних умов праці і подолання виробничого травматизму та професійних захворювань.

Література: 1. Охорона праці і пожежна безпека: Стан охорони праці в Україні: економія на безпеці й зростання професійних захворювань. URL: <http://oppb.com.ua/news/stan-ohorony-praci-v-ukrayini-ekonomiya-na-bezpeci-y-zrostantnya-profesijnnyh-zahvoryuvan>. 2. Горденко С. І. Розвиток охорони праці в Україні: державна політика управління. *Гуманітарний вісник ДВНЗ «Переяслав-Хмельницький державний педагогічний університет імені Григорія Сковороди»*. 2013. № 28. С. 91–95. 3. Зеркалов Д. В. Наукові основи охорони праці : монографія. Київ : Основа, 2015. 934 с. 4. Служба охорони

праці: Стан виробничого травматизму в 2017 році. URL: <https://www.sop.com.ua/article/619-stan-virobnichogo-travmatizmu-u-2017-rots?switchToSiteVersion=default>. 5. Профспілка працівників освіти і науки України: Сучасний стан охорони праці в Україні. URL: <https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpon.org.ua%2Fengine%2Fdownload.php%3Fid%3D1433%26viewonline%3D1>. 6. Державна служба України з питань праці: Опитування з охорони праці. URL: <http://dsp.gov.ua/opytuvannia-z-okhorony-pratsi/>. 7. Основи охорони праці : підручник / за ред. К. Н. Ткачука. Київ : Основа, 2011. 480 с. 8. Урядовий портал. Уряд посилює контроль за смертністю і травматизмом на виробництві. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/uryad-posilyuye-kontrol-za-smertnistyu-i-travmatizmom-na-virobnictvi>. 9. Європейська модель економічного стимулювання охорони праці. URL: <http://library.if.ua/book/86/6089.html>. 10. Брагіна Л. Є., Романовська С. І., Кириченко В. А. Практика навчання з охорони праці: досвід України та Європи // Збірник матеріалів П'ятнадцятої Всеукраїнської науково-методичної конференції (з участю студентів), м. Київ, 14–15 листоп. 2016 р. Київ : НТУУ «КПІ», 2016. С. 25–28.

References: 1. Okhorona pratsi i pozhezhna bezpeka: Stan okhorony pratsi v Ukraini: ekonomiiia na bezpetsi i zrostannia profesiynykh zakhvoriuvan. URL: <http://oppb.com.ua/news/stan-okhorony-praci-v-ukrayini-ekonomiya-na-bezpeci-y-zrostannia-profesiynykh-zahvoriuvan>. 2. Hordenko S. I. Rozvytok okhorony pratsi v Ukraini: derzhavna polityka upravlinnia [Development of Labor Protection in Ukraine: State Policy of Management]. *Humanitarnyi visnyk DVNZ «Pereiaslav-Khmelnytskyi derzhavnyi pedahohichnyi universytet imeni Hryhoriia Skovorody»*. 2013. No. 28. P. 91–95. 3. Zerkalov D. V. *Naukovi osnovy okhorony pratsi : monohrafiia* [Scientific Fundamentals of Labor Protection : monograph]. Kyiv : Osнова, 2015. 934 p. 4. Sluzhba okhorony pratsi: Stan vyrobnychoho travmatyzmu v 2017 rotsi. URL: <https://www.sop.com.ua/article/619-stan-virobnichogo-travmatizmu-u-2017-rots?switchToSiteVersion=default>. 5. Profspilka pratsivnykiv osvity i nauky Ukrainy: Suchasnyi stan okhorony pratsi v Ukraini. URL: <https://docs.google.com/viewer?url=https%3A%2F%2Fpon.org.ua%2Fengine%2Fdownload.php%3Fid%3D1433%26viewonline%3D1>. 6. Derzhavna sluzhba Ukrainy z pytan pratsi: Opytuvannia z okhorony pratsi. URL: <http://dsp.gov.ua/opytuvannia-z-okhorony-pratsi/>. 7. Osnovy okhorony pratsi : pidruchnyk / za red. K. N. Tkachuka. Kyiv : Osнова, 2011. 480 p. 8. Uriadovy portal. Uriad posilyiue kontrol za smertnistiu i travmatyzmom na vyrobnytstvi. URL: <https://www.kmu.gov.ua/ua/news/uryad-posilyuye-kontrol-za-smertnistyu-i-travmatizmom-na-virobnictvi>. 9. Yevropeiska model ekonomichnoho stymuliuvannia okhorony pratsi. URL: <http://library.if.ua/book/86/6089.html>. 10. Brahina L. Ye., Romanovska S. I., Kyrychenko V. A. Praktyka navchannia z okhorony pratsi: dosvid Ukrayiny ta Yevropy // Zbirnyk materialiv Piatnadsiatoi Vseukrainskoi naukovo-metodychnoi konferentsii (z uchastiu studentiv), m. Kyiv, 14–15 lystop. 2016 r. Kyiv : NTUU «KPI», 2016. P. 25–28.

Інформація про авторів

Данилевич Наталія Станіславівна – кандидат технічних наук, доцент кафедри управління персоналом та економіки праці ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (просп. Перемоги, 54/1, м. Київ, 03057, Україна; e-mail: iljusha@ukr.net).

Недзельська Альона Анатоліївна – студент денної форми навчання спеціальності управління персоналом та економіки праці факультету управління персоналом соціології та психології ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» (просп. Перемоги, 54/1, м. Київ, 03057, Україна; e-mail: alanne@ukr.net).

Информация об авторах

Данилевич Наталия Станиславовна – кандидат технических наук, доцент кафедры управления персоналом и экономики труда ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана» (просп. Победы, 54/1, г. Киев, 03057, Украина; e-mail: iljusha@ukr.net).

Недзельская Алена Анатольевна – студент дневной формы обучения специальности управления персоналом и экономика труда, факультета управления персоналом социологии и психологии ГВУЗ «Киевский национальный экономический университет имени Вадима Гетьмана» (просп. Победы, 54/1, г. Киев, 03057, Украина; e-mail: alanne@ukr.net).

Information about the authors

N. Danylevych – Ph.D. (Engineering), Associate Professor of Department of Human Resource Management and Labor Economics, SHEI “V. Hetman Kyiv National Economic University” (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03680, Ukraine; e-mail: iljusha@ukr.net).

A. Nedzelska – Full-Time Student in Specialty “Human Resource Management and Labor Economics”, Faculty of Human Resource Management in Sociology and Psychology, SHEI V. Hetman Kyiv National Economic University” (54/1 Peremohy Ave., Kyiv, 03680, Ukraine; e-mail: alanne@ukr.net).

Стаття надійшла до ред.
21.03.2018 р.